

รายงาน

เฝ้าระวังทางระบาดวิทยา WESR

ประจำสัปดาห์

Weekly Epidemiological Surveillance Report

สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health.

ISSN 0859-547X http://epid.moph.go.th/weekly/w_2548/menu_wesr48.html

ปีที่ ๓๖ : ฉบับที่ ๔๘ : ๙ ธันวาคม ๒๕๔๘ Volume 36 : Number 48 : December 9, 2005

สัปดาห์ที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
จำนวนจังหวัดที่ส่ง	54	55	66	65	62	66	63	57	62	68	65	58	65	56	59	55	60	63	64	57	66	64	66	63	62	60

สัปดาห์ที่	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
จำนวนจังหวัดที่ส่ง	58	70	63	65	64	64	60	61	70	67	61	63	61	63	65	64	64	71	65	68	64	70				

สัปดาห์ที่ 48 ระหว่างวันที่ 27 พฤศจิกายน – 3 ธันวาคม พ.ศ. 2548

จำนวนจังหวัดส่งข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนทันตามกำหนดเวลา

สัปดาห์ที่ 48 ส่งทันเวลา 70 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 92.11

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์

ข่าวการระบาดใน/ต่างประเทศ

สัปดาห์ที่ 48 วันที่ 27 พฤศจิกายน – 3 ธันวาคม พ.ศ. 2548

(Outbreak Verification Summary, 48 th Week, Nov 28 – Dec 3, 2005)

✍ เรียบเรียงโดย กมลชนก เทพสิทธิ์า กลุ่มงานเฝ้าระวังสอบสวนทางระบาดวิทยา สำนักโรคระบาดวิทยา

✉ chanko@health.moph.go.th

ในสัปดาห์ที่ 48 ระหว่างวันที่ 27 พฤศจิกายน – 3 ธันวาคม พ.ศ. 2548 สำนักโรคระบาดวิทยาได้รับรายงาน และตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

1. สถานการณ์ในประเทศ

1.1 อหิวาตกโรค 1 ราย จังหวัดระนอง

ผู้ป่วยเพศชาย อายุ 72 ปี อยู่ที่ หมู่ 1 ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง เริ่มป่วยวันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 เวลา 03.00 น. ด้วยอาการถ่ายเป็นน้ำหลายครั้ง เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในที่โรงพยาบาล ระนอง วันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 ทำ Rectal swab ตรวจพบเชื้อ *Vibrio Cholerae* El Tor Ogawa ไม่สามารถระบุอาหารที่สงสัยได้ ได้ทำการค้นหาผู้สัมผัสในครอบครัว 6 ราย ในชุมชน 11 ราย ทุกคนไม่มีอาการผิดปกติ

สารบัญ

◆ สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ สัปดาห์ที่ 48 วันที่ 27 พฤศจิกายน - 3 ธันวาคม พ.ศ. 2548	837
◆ ระบาดวิทยาของอุบัติภัยพายุ และน้ำป่า-โคลนถล่ม	839
◆ สถานการณ์โรคปอดอักเสบ (ผู้ป่วยใน) และไข้หวัดใหญ่ สัปดาห์ที่ 48 วันที่ 27 พฤศจิกายน – 3 ธันวาคม พ.ศ. 2548	842
◆ หลักเกณฑ์การส่งบทความวิชาการ	844
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนประจำสัปดาห์ สัปดาห์ที่ 48 วันที่ 27 พฤศจิกายน – 3 ธันวาคม 2548	845

พร้อมทำ Rectal swab ส่งตรวจที่ห้องปฏิบัติการ โรงพยาบาลระนอง ผลเป็นลบทุกราย ขณะนี้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนองได้เร่งรัดการเฝ้าระวัง สอบสวน และควบคุมโรคในพื้นที่อย่างใกล้ชิด ตลอดจนให้สุศึกษาประชาสัมพันธ์ด้านการควบคุมป้องกันโรคผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้งชาวไทยและแรงงานต่างด้าว

ตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2548 พบผู้ป่วยอหิวาตกโรค ในจังหวัดระนองจนถึงปัจจุบัน จำนวน 31 ราย ผู้ป่วยรายแรกเริ่มป่วยเมื่อเดือนเมษายน มีอายุระหว่าง 5 เดือน – 72 ปี สัญชาติไทย 17 ราย และพม่า 14 ราย ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ผู้ป่วยช่วงเดือนเมษายน – กรกฎาคม พบเชื้อ *Vibrio Cholerae* El Tor Inaba จำนวน 8 ราย ส่วนตั้งแต่เดือนกันยายนเป็นต้นมา ผู้ป่วยทั้งหมด 23 ราย ตรวจพบเชื้อ *Vibrio Cholerae* El Tor Ogawa

2. สถานการณ์ต่างประเทศ

2.1 Hemorrhagic fever with renal syndrome (HFRS) ประเทศรัสเซีย

ตั้งแต่ต้นเดือนกันยายน พ.ศ. 2548 ประเทศรัสเซีย พบผู้ป่วย 239 ราย เสียชีวิต 5 ราย ในขณะที่ช่วงเดียวกันในปี พ.ศ. 2547 พบผู้ป่วยเพียง 17 ราย จากการศึกษาก่อนหน้าทางนิเวศวิทยาและไวรัสวิทยา 9 ปีที่ผ่านมา พบว่า ร้อยละ 6 – 33 ของสัตว์กักตุน เป็นพาหะนำโรคนี้อ และมีการระบาดมากในฤดูหนาว

2.2 ใช้สมองอักเสบจากไวรัสคอกซากิชนิดบี ประเทศอินเดีย

มีการระบาดของโรคใน 7 อำเภอ ฟังตะวันออกของรัฐอุตตรประเทศ ขณะนี้พบผู้ป่วย 245 ราย

3. แนะนำเว็บไซต์ สำหรับติดตามข่าวการระบาด

(รวบรวมโดย บวรพรรณ ดิเรกโลก กลุ่มเฝ้าระวังสอบสวนทางระบาดวิทยา สำนักระบาดวิทยา)

สำนักระบาดวิทยา ขอแนะนำเว็บไซต์ที่น่าสนใจสำหรับติดตามข่าวการระบาดและความรู้ทางวิชาการ เพื่อใช้ประกอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. กระทรวงสาธารณสุข <http://www.moph.go.th/>
2. กรมควบคุมโรค <http://www-ddc.moph.go.th/>
3. สำนักระบาดวิทยา <http://epid.moph.go.th/>
4. สำนักโรคติดต่อทั่วไป <http://thaigcd.ddc.moph.go.th/>
5. กรมการแพทย์ <http://www.dms.moph.go.th/dms/index.php>
6. ศูนย์ประสานงานการตรวจวิเคราะห์และเฝ้าระวังโรคทางห้องปฏิบัติการ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข <http://www.cctls.org>
7. กรมปศุสัตว์ <http://www.dld.go.th/>
8. องค์การอนามัยโลก (WHO) <http://www.who.int/>
9. WHO ภาคพื้นแปซิฟิกตะวันตก <http://www.wpro.who.int/>
10. WHO ภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ <http://w3.whoasia.org/index.htm>
11. ข่าวการระบาด WHO <http://www.who.int/csr/don/en/>
12. กฎอนามัยระหว่างประเทศ (IHR) <http://www.who.int/csr/ihr/en/>
13. องค์การโรคระบาดสัตว์นานาชาติ (OIE) http://www.oie.int/eng/en_index.htm
14. Centers for Disease Control and Prevention <http://www.cdc.gov/>
15. ProMED-mail post <http://www.promedmail.org/pls/askus/f?p=2400:1000>
16. Morbidity and Mortality Weekly Report (MMWR) <http://www.cdc.gov/mmwr/>

17. ASEAN-Disease-Surveillance.Net <http://www.asean-disease-surveillance.net>
18. News Bulletin - Hong Kong <http://www.info.gov.hk/dh/new/bulletin/bullet.htm>
19. Centre for Health Protection - Hong Kong <http://www.chp.gov.hk/>
20. Animal and Zoonotic Disease Surveillance <http://www.fas.org/ahead/>
21. ThePoultrySite.com <http://www.thepoultrysite.com/>

ระบาดวิทยาของอุบัติภัยพายุ และน้ำป่า-โคลนถล่ม

บทความพิเศษ

✍ โดย วันทนี วัฒนาสุรภิตต์

สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

✉ nee@health.moph.go.th

อุบัติภัยมีผลกระทบอย่างมากต่อการสาธารณสุขและคุณภาพชีวิตของประชาชน ทั้งในประเทศที่พัฒนาและกำลังพัฒนา พบว่า ในปัจจุบัน ข้อมูลข่าวสารทางระบาดวิทยาเกี่ยวกับการเกิดอุบัติภัยในประเทศไทยมีจำกัด อาจเนื่องจากระบบข้อมูลไม่สมบูรณ์ ทำให้ไม่สามารถแสดงปัญหา ปัจจัยและพฤติกรรมเสี่ยง ที่เป็นสาเหตุสำคัญของการบาดเจ็บ การตาย คุณภาพชีวิต และปรากฏการณ์จากสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น จึงขาดแนวทางในการแก้ปัญหาให้ทันต่อเหตุการณ์ได้

อุบัติภัยธรรมชาติที่คนไทยรู้จัก คือ น้ำป่า - โคลนถล่ม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 - 2547 พบน้ำป่า-โคลนถล่มมากกว่า 15 ครั้ง มีผู้เสียชีวิตมากกว่า 450 คน¹ และบาดเจ็บจำนวนมาก โดยมีพื้นที่เสี่ยงในจังหวัด เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ลำพูน น่าน และตาก²

จากการศึกษาแบบจำลองสภาพภูมิอากาศ คาดการณ์ว่า อีก 50 - 80 ปีข้างหน้า อุณหภูมิของประเทศไทยจะเพิ่มขึ้นอีก 1 - 2 องศาเซลเซียส ส่งผลให้เกิดปรากฏการณ์ธรรมชาติที่รุนแรง โดยระดับน้ำทะเลจะสูงขึ้น 0.09 - 0.88 เมตรต่อปี ผลจากปรากฏการณ์ดังกล่าว จะเกิดความสูญเสียในระบบนิเวศ เศรษฐกิจ จะเกิดฝนตกหนักแรงมากขึ้น แผ่นดินทรุด น้ำท่วมเฉียบพลัน โคลนถล่ม พายุ ภัยแล้ง โรคระบาดในวงกว้าง³ จึงเห็นควรมีการเตือนภัยธรรมชาติในประเทศไทย

น้ำท่วมเป็นปัญหาสำคัญ ทำให้มีการสูญหายของที่อยู่อาศัย การทำลาย เกิดขึ้นทุกปี มักเกิดในฤดูฝนที่มีฝนตกมาก จะเกิดน้ำป่า พายุ เชื้อนพัง โคลนถล่ม ทำให้การดูดซับน้ำของดินลดลง และเพิ่มการไหลล้นและแรงของน้ำมาก เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เริ่มตั้งแต่ วินาทีเป็นหลายชั่วโมง ความสูญเสียในภัยพิบัติความตายมาสู่ผู้ที่อยู่อาศัยในพื้นที่ พบปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดน้ำป่าในชนบท ได้แก่ ถนน ภูเขา พื้นที่สูงชัน ช่องแคบที่เป็นทางน้ำป่า น้ำท่วมจากกระแสน้ำที่ลดลง ไหลแรงมาพร้อมพายุ⁴ ในประเทศไทย สำนักมาตรการป้องกันสาธารณภัย, กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้สำรวจพบพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยและโคลนถล่ม โดยลักษณะที่ตั้ง จะเป็นที่ลุ่มแอ่งกระทะ ที่ลุ่มริมแม่น้ำ ที่ราบลุ่มเชิงเขา ที่เนินเขาและภูเขา ภัยจากดินถล่มและอุทกภัยจะเกิดจาก น้ำท่วมขัง น้ำล้นตลิ่ง น้ำป่าไหลหลาก ดินโคลนถล่ม คาดว่าจะได้รับผลกระทบในประชากรถึง 12,838,936 ล้านคน เป็นบ้านเรือน 16,058,501 หลัง ในพื้นที่ 13,847,173 ไร่ ใน 75 จังหวัด⁴

ในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดพายุ ลม ฝนฟ้าคะนอง และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ล่อแหลมต่อการเกิดกระแสน้ำที่ไหลแรง พัดพาหินที่เกิดจากโคลน-ถล่ม และต้นไม้ สิ่งของ และบ้านเรือน ที่ต้านแรงน้ำไม่ไหวมาด้วย ทำให้เกิดการพังทลายเป็นจำนวนมาก เคยเกิดน้ำท่วมเนื่องจากฝนตกคลื่นน้ำสูงกว่า 30 ฟุต ไหลเป็นระยะทางหลายกิโลเมตร ในคลองที่แห้ง กระแสน้ำมาด้วยแรงลม ท่วมที่อยู่อาศัยทันทีโดยที่ไม่ได้ระมัดระวัง นอกจากนี้ กระแสน้ำยังทำให้เกิด